

Saskia Reijns en Justin Schild

Zachte en harde borging bij STO Amstelland

Bij STO-regio Amstelland zijn ze al een flinke tijd bezig om Sterk Techniekonderwijs stevig te verankeren in de organisatie. "Toen ik hier in januari 2024 begon als programmamanager was ik positief verbaasd", zegt Justin Schild. "Er was al goed geïnvesteerd in techniekteams, er werd goed samengewerkt met bedrijven en sterk ingezet op PO-activiteiten." Een prima basis dus om op voort te borduren. Samen met projectleider Saskia Reijns die vanaf dag één betrokken is bij STO Amstelland.

Ze maken graag onderscheid tussen 'zachte' en 'harde' borging. De een kan niet zonder de ander en beide zijn even belangrijk. "Zachte borging is alles wat niet op papier staat en harde borging is hetgeen is opgenomen als onderdeel van de schoolplannen", vat Justin het kort samen. Voor een goede harde borging is 'zachte' input nodig vanuit de scholen. Elke school in deze STO-regio maakt zijn eigen activiteitenplan. Saskia bezoekt de scholen zeer regelmatig, maar elk kwartaal ligt de nadruk op de behaalde doelstellingen. "Dat kan bijvoorbeeld zijn in de vorm van scholing of ondersteuning", zegt Saskia. "We stellen de plannen waar nodig tussentijds bij. Het is tenslotte geld vanuit Sterk Techniekonderwijs en dat verdient het om goed te monitoren. De voortgang en de bijbehorende urenbesteding volgen we steeds kritisch."

Wederzijdse waardecreatie

Toen Justin aantrad als programmamanager was er al een aantal zaken goed geregeld. "Nu gaan we naar – vergeef me de term – 'STO 2.0'. We zetten onder andere in op meer onderwijsontwikkeling, doorlopende leerlijnen vmbo-mbo en hybride onderwijs in samenwerking met het bedrijfsleven."

Wat dit laatste betreft: STO Amstelland zet fors in op 'bedrijven in school' en 'school in bedrijven'. Dat zijn niet per se hybride docenten, maar wel mensen vanuit het bedrijfsleven die gastlessen op school verzorgen. Andersom zijn scholen welkom in bedrijven. Saskia: "Vaak hoor je dat scholen achterlopen op bedrijven als het gaat om de nieuwste technische innovaties. Maar soms is het gewoon andersom. Zo hebben wij op onze school de nieuwste 3-D printer waar het bedrijfsleven zijn vingers bij aflikt. Maar uiteraard kunnen wij als school ook heel veel leren van de bedrijven. Daarom is die wisselwerking ook zo mooi. Op school leren leerlingen hoe een bepaalde techniek werkt, maar bij een bedrijfsbezoek ervaren ze hoe die techniek daadwerkelijk in de praktijk wordt toegepast. We bieden hiermee een waardecreatie voor beide partijen."

Omslag in denken en werken

De afgelopen jaren is er dankzij STO een enorme omslag gemaakt in het werken en denken op de scholen. "Vooral het projectmatig werken en het werken naar opbrengst waren scholen niet gewend",

memoreert Saskia. "Toch is er relatief weinig weerstand geweest, hoewel dat projectmatig werken best wel onwennig was in het begin. Nu stuurt iedereen de jaarlijkse verantwoording al naar mij voordat ik er om hoef te vragen. Ze willen heel graag laten zien wat ze bereikt hebben."

Een belangrijke factor in de onderlinge samenwerking is dat Saskia en Justin alle betrokken docenten vier keer per jaar uitnodigen om een middag bij elkaar te komen. Naast de techniekdocenten zijn daarbij ook andere docenten en decanen welkom. Bij een middag over XR-learning schoven een geschiedenisdocent en een docent Duits aan die het graag in hun lessen willen gaan gebruiken. Door dit soort studiemiddagen weten collega's van de verschillende scholen elkaar steeds beter te vinden. Dit jaar hebben Saskia en Justin zelfs een studiereis naar Duitsland georganiseerd, waarbij scholen en bedrijven zijn bezocht en werksessies gehouden. Hieraan hebben techniekdocenten en onderwijsassistenten van de vijf deelnemende vmbo-scholen deelgenomen. "We zetten naast de techniekprofielen heel erg in op crossovers zoals die bijvoorbeeld bij D&P aan bod komen. Maar ook techniek in Zorg en Groen staat bij ons op het netvlies."

STO nooit meer uitleggen

De borging is inmiddels in een vergevorderd stadium hoewel beiden benadrukken dat je natuurlijk nooit bent uitontwikkeld. "Wel is het zo dat STO nu al onderdeel is van de scholen en dat de infrastructuur op orde is", licht Justin toe. "Echte tegenwerking ervaar ik zeker niet, maar soms kost een bepaald project meer tijd en geld en dan hebben we 'goede gesprekken'. De scholen dienen hun plannen in en die worden besproken in de regie- en stuurgroep-overleggen. Van een nieuw plan van de ene school kan een andere school weer leren. Het gebruik van VR en hybride onderwijs is al ingebed in de schoolplannen. We hoeven echt nooit meer aan iemand uit te leggen wat Sterk Techniekonderwijs is. Het is gewoon een vast onderdeel."

Dat betekent natuurlijk niet dat de borging al klaar is. Saskia: "We hebben nu het grote plan tot 2029 klaar en dat moet vertaald worden naar de jaarplannen. Zoals gezegd is een van onze speerpunten crossovers. In dat kader gaat de Praktijkschool samenwerken met mbo Yuverta op het gebied van vertical farming. Want ook in Groen zit steeds meer techniek, zoals hier het gebruik van (licht)sensoren en data-analyse. Studenten van Yuverta begeleiden hierbij de PRO-leerlingen."

Samenwerking met mbo

Ook met andere mbo's komt de samenwerking langzaam op gang. "De intentie bij mbo's is er wel, maar het hangt vaak nog te veel op personen",

stelt Justin. "Yuverta is letterlijk de buur van onze Praktijkschool en dat werkt heel prettig. Thamen, de school waar Saskia werkt, heeft een goede samenwerking met het Nova College, Media College, Hout & Meubileringscollege en ROC van Amsterdam moeten nog volgen. Doel is dat de leerling profijt moet hebben van die samenwerking. Nu al kunnen leerlingen bij Thamen er voor kiezen om extra dingen te doen, bijvoorbeeld alvast een keuzevak volgen of een module mbo doen. Leerlingen M&T volgen al praktijklessen op het mbo. Daarnaast komt het mbo ook naar ons toe, wat een warme overdracht bevordert. Met de extra inzet die leerlingen doen, binnen of buiten de reguliere uren, kunnen ze maximaal een jaar verkorten op het mbo."

Keurig geasfalteerde weg

Het belangrijkste bij borging is volgens Saskia dat STO het niveau van 'het poppetje' overstijgt. "Dat heeft zeker tijd en investering gekost, maar je ziet nu dat mensen het belangrijk vinden dat het gebeurt. De eerste twee jaar zijn we echt wel zoekende geweest met de verschillende scholen, maar nu is het een keurig geasfalteerde weg. Op bestuursniveau zijn er natuurlijk soms pittige gesprekken, maar die gaan doorgaans over geld."

Justin vult aan: "We hebben mooie doelstellingen gehaald, zoals dat op sommige van de samenwerkende scholen 30% van de leerlingen nu kiest voor techniek. De vraag is of dat moet groeien, want uiteraard zijn er ook leerlingen nodig die kiezen voor Zorg. Maar ook daar is nu juist veel aandacht voor techniek. Het Amsterdam Medisch Centrum (AMC) en het VU-ziekenhuis zitten al in ons netwerk en tijdens de Tech 3-Daagse is er een complete zorghoek ingericht."

De borging is nooit klaar, want er komen altijd weer nieuwe dingen op je pad. "We zijn erg benieuwd waar we staan in 2028 en wat Den Haag daarna voor STO in petto heeft!"